

Mobil öğrenme: eğitim ve öğrenimin dönüşümü*

Arş. Gör. Hakan KILINÇ^a

^aAnadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi, Eskişehir, Türkiye 26470

Özet

Editörlüğünü Athabasca Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi'nde öğretim üyesi olan Mohamed Ally'nin yaptığı Mobil Öğrenme: Eğitim ve Öğrenimin Dönüşümü (Mobile Learning: Transforming the Delivery of Education and Training) kitabı 3 ana bölüm ve 13 alt bölümden oluşmaktadır. Kitabın birinci ana bölümü, mobil öğrenmenin mevcut durumu hakkında bilgiler veren ve mobil öğrenme çerçevesi için bir model sunan iki alt bölümden meydana gelmiştir. Kitabın ikinci ana bölümü ise mobil öğrenme üzerine yapılmış olan araştırmaların oluşturduğu dört alt bölümden oluşmaktadır. Üçüncü ana bölüm de ise, farklı içeriklerde ve farklı konu alanlarında yapılmış olan çeşitli mobil öğrenme uygulamalarını sunan yedi alt bölüm bulunmaktadır. Kitabın sonunda okuyucular, bir dizin ve teknik terimlerin yer aldığı kullanışlı bir sözlük bulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Mobil öğrenme, uzaktan öğrenme

Abstract

Mobile Learning: Transforming the Delivery of Education and Training, edited by Mohamed Ally from the Centre for Distance Education at Athabasca University. The book comprises three parts with 13 chapters. Part 1 includes two chapters that deals with theoretical foundations and provides an overview of the current state of mobile learning. Part 2 includes four chapters that report on research into mobile learning, and part 3 includes seven chapters that presents various examples of the application of mobile learning in different contexts and subject areas. At the end of the book the reader finds an index and a helpful glossary with technical terms.

Keywords: Mobile learning, distance learning

Kaynak Gösterme

Kılınç, H. (2015). Mobil öğrenme: eğitim ve öğrenimin dönüşümü
[Kitap tanıtımı: Mobile learning: transforming the delivery of education and training, M. Ally (Ed.)].
AUAd, 1(4), 132-138.

gerçekleştirilen mobil öğrenmenin değerlendirilmesi, test edilmesi ve geliştirilmesi üzerine yaşanan deneyimler anlatılmaktadır.

Kitabın dördüncü alt bölümünde, Richard F. Kenny, Caroline Park, Jocelyne M. C. van Neste-Kenny, Pamela A. Burton, ve Jan Meiers tarafından yazılan “Eğitimde Hemşirelik Uygulamalarının Kalitesini Geliştirebilmek İçin Mobil Öğrenmenin Kullanılması” başlığı ile başlamaktadır. Bu bölümde kitabın ikinci alt bölümde bahsedilen Koole'nin modelinden faydalanılmıştır. Sağlık hizmeti ve hemşirelik eğitiminde mobil öğrenme uygulamaları üzerine yapılan literatür özetinden sonra, gönüllü üç öğrenenin ve iki eğitmenin yer aldığı pilot proje üzerine kapsamlı bir değerlendirmede bulunmuşlardır. Yapılan değerlendirmelerin sonucunda, sağlık uzmanlarının informal öğrenme süreçlerinde mobil öğrenmenin özellikle uygun olduğu belirtilmektedir.

Beşinci alt bölümde, Gill Clough, Ann C. Jones, Patrick McAndrew, ve Eileen Scanlon tarafından öğrenenlerin kendi informal öğrenme aktivitelerini desteklemek için hangi PDA ya da akıllı telefon cihazından faydalandıklarını ortaya çıkaran bir anket yürütülmüştür. İstemli ve istemsiz öğrenme aktivitelerinin tümü bu bölümde açıklanmıştır.

Altıncı alt bölümde, Kristine Peters kurumsal ortamlarda var olan mobil öğrenme aktivitelerini incelemektedir. Peters, dört mobil cihaz üreticisi, altı şirket işçisi ve on dokuz eğitimci ile görüşmeler yürütmüştür. Peters, mobil öğrenmenin avantajları ve faydalarının yanında sadece öğrenme süreçlerinde mobil cihazların benimsenmesi konusunu sınırlayıcı ve engelleyici bir faktör olarak bulmuştur.

Kitabın üçüncü ana bölümü, mobil öğrenme uygulamalarına ilişkindir ve bu kısım kitabın yedinci alt bölümüyle başlamaktadır. Yedinci alt bölümün kitabın beşinci alt bölümünü tamamladığı söylenebilir. Agnes Kukulska-Hulme ve John Pettit'in kişisel mobil cihazların kullanımını araştırdıkları bölümde, mobil cihazlarla ilgili bu cihazları yoğun bir şekilde kullanan bireyler ile dokuz görüşme yapılmıştır. Yazarlar mobil telefonlar, akıllı telefonlar, PDA'lar ve MP3 oynatıcılar ile yapılan aktiviteler arasındaki beş ögeyi ayırt etmişlerdir. Bunlar: öğrenme, öğretme, çalışma, sosyal etkileşim ve eğlence şeklindedir. Mobil telefon kullanan katılımcıların %30'unun bu cihazları öğretmek için %17'sinin ise kendi öğrenmelerini gerçekleştirmek için kullandıkları belirlenmiştir.

Sekizinci alt bölüm, Claire Bradley, Richard Haynes, John Cook, Tom Boyle ve Carl Smith tarafından yazılmıştır. Bu bölümde, mobil telefonlar için materyal tasarımı ve

geliştirilmesi ile ilgili bilgilere yer verilmektedir. Yazarlar, çoklu ortam öğelerinin geliştirilmesi üzerine kapsamlı bilgilere yer vermişlerdir.

Kitabın ilerleyen bölümleri farklı içeriklerde ve farklı konu alanlarında yapılmış olan mobil öğrenme uygulamalarından bahsetmektedir. Bu bölümlerde, mobil öğrenme üzerine yapılmış olan en iyi uygulamalardan ve bunların uygulanmasından bahsedilmektedir. Kitabın dokuzuncu alt bölümünde Michelle Pieri ve Davide Diamantini yöneticiler için açılmış olan ve harmanlanmış öğrenme yöntemiyle devam ettirilen mobil öğrenme kursunu değerlendirmektedirler. On ikinci alt bölümde, Laura Naismith ve M. Paul Smith müze gezisi için çoklu ortam öğelerinin kullanıldığı bir projeyi rapor etmektedirler ve yirmi beş ziyaretçi ile görüşmeler yaparak görüşmelerden çıkan geri dönütler doğrultusunda sistemin tasarımını tartışmaktadırlar. Onuncu ve on birinci alt bölümler ise gelişmekte olan ülkelerdeki kurslar, programlar ve projeler ile ilgilidir. Merry Ford ve Teemu Leinonen mobil öğrenmenin teşvik edilebilmesi için Güney Afrika'daki okullar için düşük bütçeli teknolojilerin kullanımı konusunda yapılan uluslararası projeyi sunmaktadırlar. Jon Gregson ve Dolf Jordaan Güney Afrika Kalkınma Topluluğu Bölgesi'nde uzaktan eğitim doktora programı için gerçekleştirilen bir mobil öğrenme projesinden bahseden durum çalışmasını ortaya koymaktadırlar. Bu bölümlerde gelişmekte olan ülkelerdeki öğrenenlere erişim ve destek verme konusunda yaşanan zorluklar ve bunların olası çözümleri dile getirilmiştir. Son alt bölüm olan on üçüncü alt bölümde Jocely Wishart, öğretme eğitimi ile ilgili küçük ölçekteki projelere değinmektedir. Bu projelerde, stajyer eğitimciler mobil cihazları kullanarak öğrenme ortamındaki gözlemleri kaydetmektedirler.

Sonuçlar

Mobil öğrenme uygulamalarının özellikle de uzaktan öğrenme ortamlarında giderek yaygınlaştığı görülmektedir. Mobil öğrenme teknolojileri sayesinde, zaman ve mekân sınırlılığının ortadan kaldırıldığı ve bu sayede uzaktan öğrenme ortamlarının daha esnek ve özgür bir öğrenme ortamı olabilmesine olanak tanındığı söylenebilir. Bu bağlamda mobil uygulamaların öğrenme ortamlarında kullanılması akademik başarı ve öğrenen motivasyonu üzerine etkili bir unsur olarak görülebilir.

Mohamed Ally'nin editörlüğünü yaptığı bu kitapta, mobil öğrenmenin öğrenme ortamlarına sağladığı katkılar açıklanarak, gerek eğitimciler gerekse de kurumlar için mobil cihazlara uygun öğrenme materyali geliştirmenin zorlukları ve geliştirilen materyallerin entegre edilmesindeki durumlar sıralanmaktadır. Mobil öğrenme uygulamalarını belirterek

uygulama sürecindeki tecrübelerle değinen aynı zamanda satın alınarak kullanılabilenler düzeydeki mobil uygulamaların keşfedilmesine fırsat tanıyan önemli bölümlerin seçilerek bu kitapta bir araya getirilmesi sonucu bu önemli kaynak oluşmuştur.

Öneriler

Mobil öğrenme teknolojisinin öğrenme ortamlarına dâhil edilmesiyle birlikte öğrenenler sahip oldukları mobil cihazlar yoluyla öğrenme içeriklerine istedikleri yerden ve istedikleri zamanda erişebilmektedir. Mobil öğrenme ortamlarının kullanımı için mobil öğrenme uygulamalarının geliştirilmesi gerektiğine kitapta da değinilmiştir. Bu bağlamda geliştirilecek olan uygulamaların tasarımı önemli bir nokta olarak görülebilir. Dolayısıyla öğrenenlerin kolay bir şekilde kullanabileceği açık ve anlaşılabilir bir mobil uygulama tasarımının olması gerekmektedir. Bu sayede kitapta bahsedilen mobil teknolojilerin kullanımında karşılaşılan bir sorun olarak gösterilen “mobil teknolojilerin benimsenmesi” sorununun çözülebileceği düşünülmektedir.

Kitapta bahsedilen başka bir konu ise mobil öğrenmenin gerçekleştirileceği yerdeki teknoloji alt yapısı konusudur. Bu durum alt yapısı elverişli olan gelişmiş ülkelerde sorun yaratmazken alt yapısı elverişli olmayan gelişmemiş veya gelişmekte olan ülkelerde bir sorun olarak görülmektedir. Teknolojinin öğrenme ortamlarına girmesiyle birlikte daha esnek ve özgür öğrenme ortamlarının oluşmasının yanında bant genişliği, kablosuz ağ kapasitesi gibi teknolojik alt yapı konularının da bazı durumlarda bir sınırlılık yarattığı söylenebilir. Bu sorunun çözülebilmesi için hükümetler ve ilgili kuruluşların küresel erişimi sağlayabilmek için birbirleriyle etkileşim halinde olmaları ve gerekli olan alt yapının sağlanabilmesi için işbirliği içerisinde çalışılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Kaynakça

*Ally, M. (Eds). (2009). *Mobile Learning: Transforming the Delivery of Education and Training*. AU Press, Athabasca University.

Yazar Hakkında

Hakan KILINÇ

Hakan Kılınç, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uzaktan Eğitim Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır. 2013 yılında Anadolu Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği lisans eğitimini tamamlamıştır. Öğrenme teknolojileri, mobil öğrenme, kişisellenebilir öğrenme ortamları, sayısal öyküleme alanlarında çalışmalar yapmıştır. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uzaktan Eğitim Bölümü'nde yüksek lisans yapmaktadır.

Posta adresi: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, Yunus Emre Kampüsü, Eskişehir, Türkiye 26470
Tel (İş): +90 222 335 0580/2762
Eposta: hakankilinc@anadolu.edu.tr